

Stadsgids

 MÜNSTER
MARKETING

Münster
beleven en
ontdekken

Met plattegrond!

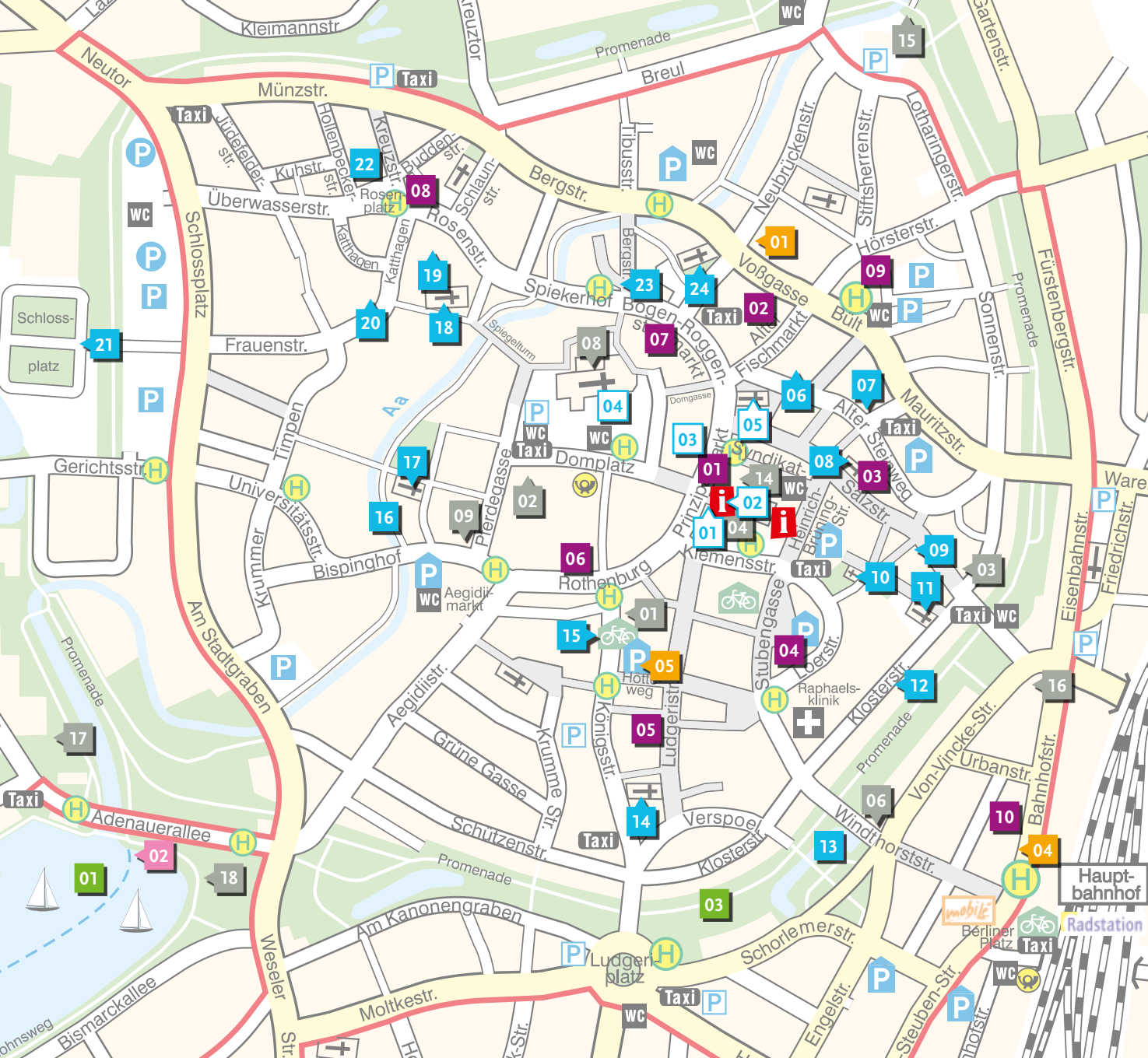

WELKOM IN MÜNSTER

Wat is nu eigenlijk het bijzondere aan deze stad? De grote Dom, de waardige kerken en patriciërshuizen, het gotische raadhuis met de historische erfenis van de Vrede van Westfalen? Of juist de levendigheid, de vele jonge mensen overal op straat en in de cafés – en de enorme hoeveelheid fietsen?

Münster. Oude stad? Of jonge stad? – Die vraag is verkeerd. Juist dit contrast, deze spanning, geeft de stad haar onvergetelijke flair: de meer dan 1200 jaar oude bisschops- en handelsstad met rijke tradities – en tegelijk de stad van de wetenschap met haar grote aantal studenten uniek onder de grote steden in Duitsland. Eerbiedwaardige geschiedenis en vibrerende hedendaagse cultuur, in het dagelijks leven van de stad met elkaar verweven – dat kunt u hier van dichtbij meemaken. Een café met Middeleeuwse muren, de kunst van Picasso in een Westfaals adelshof. Juwelen van bouwmeesters uit de baroktijd naast ikonen van de hedendaagse architectuur.

De charme en pracht van Münster uit zich precies in dit samenspel. Hartelijk welkom op uw geheel eigen ontdekkingsreis!

P Parkeerplaats

P Parkeergarage

P Parkeerplaats met gering
aantal plaatsen

P Parkeerplaats voor bussen

P Milieuzone

H Bushalte

Taxi Taxi standplaats

i Toeristen Informatie

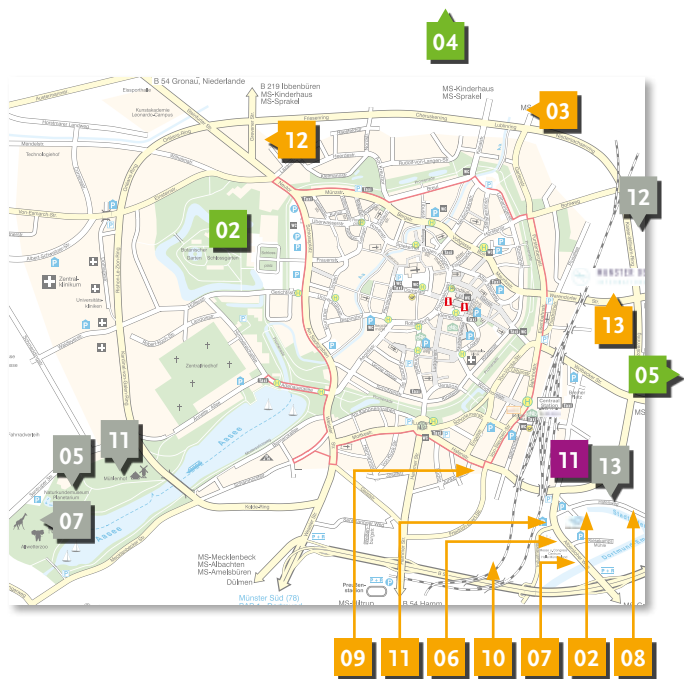
+ Ziekenhuis

WC Openbare wc

fiets Fietsenstalling met fietsverhuur

post Post

voetganger Voetgangerszone

Münster – beleven en ontdekken:

Met het overzichtelijke kleurensysteem kunt u alles gemakkelijk vinden: alle beschrijvingen van de bezienswaardigheden in de gids zijn voorzien van nummers die u op de plattegronden kunt terugvinden.

Bezoekt u ons ook op internet op
>> www.toerisme.muenster.de

STADSRONDLEIDINGEN ONTSPANNEN IN MÜNSTER

02 – 19

MUSEA & SCULPTUREN
KUNST, GESCHIEDENIS
EN MEER

20 – 27

CULTUUR & AMUSEMENT
SPOT AAN!

28 – 33

WINKELN & UITGAAN
WINKELN EN LIFESTYLE

34 – 37

VOOR KINDEREN
KIDS & CO.

38 – 41

GROEN MÜNSTER
EVEN UITBLAZEN

42 – 45

TYPISCH MÜNSTER
WIST U DIT AL?

46 – 49

SERVICE AANBIEDINGEN
VAN AANKOMST TOT OVER-
NACHTINGS-MOGELIJKHEDEN

50 – 54

STADSRONDLEIDINGEN ONTSPANNEN IN MÜNSTER

Natuurlijk – u kunt ook gewoon in een café op de Domp-
latz of de Prinzipalmarkt gaan zitten, van daaruit een beetje
rondkijken en de flair van Münster in u opnemen. Fantas-
tisch natuurlijk. Aan de andere kant – was het dat dan? Wat
u al niet mist! Er is zoveel spannends en interessants te zien!
Daarom: als u uw cappuccino heeft opgedronken, dan kun-
nen we nu op pad...

DIT MOET U ZIEN

01 Historisch raadhuis en
Stadtweinhaus	03 Prinzipalmarkt
02 Friedenssaal	04 St. Paulus Dom
	05 St. Lamberti

MEER MÜNSTER

06 Krameramtshaus	17 Petrikirche
07 Stadsbibliotheek	18 Liebfrauen-
Überwasserkirche
08 Dominikanerkirche	19 Diocesaanbibliotheek
09 Erbdrostenhof	20 Antiquariaat Solder
10 Clemenskerke	21 Schloss en Botanischer
Garten
11 St. Servatii	22 Kuhviertel
12 Synagoge	23 Kiepenkerl monument
13 Promenade	24 Apostelkerke
14 St. Ludgeri	
15 Picassoplatz	
16 Aa-zijweg	

Centraal
Station

RONDLEIDING “DIT MOET U ZIEN”

Om het nu een rondleiding te noemen is een beetje te veel gezegd – U draait in feite een beetje in het rond. En op die manier neemt u in het kort dát in u op, wat voor Münster waardevol en kernmerkend is. Daar gaan we!

01 – 05

Historisch raadhuis tot St. Lamberti (-kerk)
ca. 1 uur

01

HISTORISCH RAADHUIS / STADTWEINHAUS (STADSWIJNHUIS)

De gotische bouw uit de 14e eeuw met zijn karakteristieke puntgevels is het kenmerk van Münster. In de oorlog bijna geheel verwoest, op privé initiatief van de winkeliers en met behulp van giften van de burgers in de jaren bijna geheel weer naar het origineel opgebouwd. In het Stadswijnhuis ernaast (1615) bevonden zich vroeger de stadsweegschaal en de wijnvoorraden. Vanaf het balkon, onder het wapen van de stad, werden de raads- en gerechtsbesluiten verkondigd. Het plein achter het raadhuis is genoemd naar de Vrede van Westfalen, aan dit grondprincipe herinneren de bronzen banken van Eduardo Chillida: “Tolerantie door dialoog”. Verder rechts van het raadhuis bevindt zich de stadhuistoren, het laatste overgebleven gedeelte van het stadhuis van 1907 met het dagelijkse klokkenspel.

FRIEDENSSAAL (VREDESZAAL)

De belangrijkste ruimte in het Historische raadhuis: in de toenmalige raadskamer werd op 15 mei 1648 in feite de “geboorteakte” van het huidige Nederland afgegeven – met de eedaflegging van de Spaans-Nederlandse deelvrede. Enkele maanden later, op 24 oktober 1648, kwam er van hieruit en vanuit Osnabrück met de Vrede van Westfalen een einde aan de Dertigjarige Oorlog. De portretten van de souvereinen alsook van de belangrijkste gezanten herinneren aan deze gebeurtenis van Europese draagwijdte. De bezichtiging van de in originele staat behouden Vredeszaal is mogelijk van di-vr van 10-17 uur, op za, zo en feestdagen van 10-16 uur, met uitzondering van officiële gelegenheden.

02

02

PRINZIPALMARKT

Hier klopt het hart van de historische Hanzestad. Sinds de 12e eeuw bouwden in dit deel van de stad de kooplieden en handelaars grenzend aan de Domburch hun huizen en boden zij onder de arkaden hun waren aan. Het ensemble bestaande uit 48 bogenhuizen met hun gotische en renaissance puntgevels werd tijdens de Tweede Wereldoorlog grotendeels verwoest. De wederopbouw nam de oude vorm weer op, deels naar het origineel, deels in vereenvoudigde, moderne stijl. Tegenwoordig speelt zich hier een groot deel van het stadsleven af: de ontvangst van staatsgasten, het vieren van feesten, hier wordt geflaaneerd, gewinkeld en van het leven genoten.

03

03

04

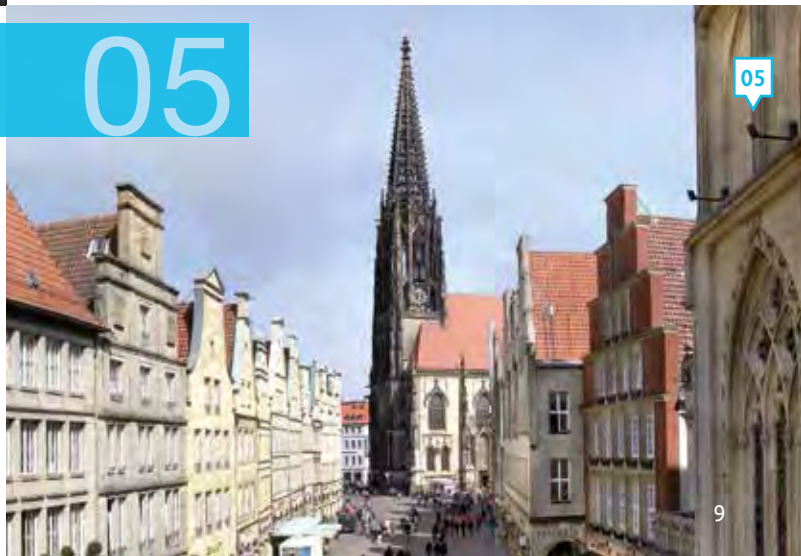
04

ST. PAULUS DOM

Meer dan 1200 jaar geleden bouwde de missionaris uit Sachsen, Liudger, een eerste klooster op de Domheuvel, waar de stad zich rond de Dom ontwikkelde. De Dom in zijn huidige vorm stamt uit 1225 – in laatromantische architectuur, met gotische delen erbij gebouwd en grotendeels opgetrokken uit Baumberger zandsteen. Een bijzonderheid binnen in de Dom is onder andere de astronomische klok uit de 16e eeuw met het dagelijkse klokkenspel en de omgang van de Heilige Drie Koningen (ma-za om 12 uur, zo en feestdagen om 12.30 uur). Voor de Dom vindt de traditionele markt plaats (wo en za, van 7 – 14.30 uur) – die als één van de mooiste markten van Duitsland geldt.

ST.LAMBERTI (-KERK)

De laatgotische hallenkerk uit de 13e/14e eeuw bevindt zich aan het einde van de Prinzipalmarkt. Hier hield kardinaal von Galen, de “Leeuw van Münster”, zijn moedige preken. Aan de toren zijn drie ijzeren kooien bevestigd waarin midden 16e eeuw de lijken van de leiders van de Dopers ter afschrikking tentoon werden gesteld. Daarboven ligt het “hoogste stadskantoortje” van Münster, het torenkamertje. De vrouwelijke torenwachter blaast hier elke avond (met uitzondering van dinsdag) tot middernacht elk half uur op haar hoorn. De eerste vermelding hiervan dateert uit 1481 en het was de oorspronkelijke taak van de torenwachter om de stad Münster te bewaken en op de uitkijk te staan voor branden.

05

05

RONDLEIDING “MEER MÜNSTER”

06 – 24

Heeft u na uw eerste wandeling de smaak te pakken gekregen? Op de volgende pagina's vindt u een route waarmee u de karakteristieke levensstijl van Münster nog meer kunt beleven.

Krameramtshaus tot Apostelkirche (-kerk)
ca. 2 uur

06 Krameramtshaus Alter Steinweg 6–7

Oorspronkelijk huis van het koopmansgilde, één van de oudste gildehuizen (1589). Tijdens de onderhandelingen van de Vrede van Westfalen was dit het kwartier van de Nederlandse gezanten. Vanaf 1995 is dit het “Haus der Niederlanden”: een voor Duitsland uniek academisch wetenschappelijk en cultureel centrum.

07 Stadsbibliotheek Alter Steinweg 11

Dit postmoderne bouwwerk uit 1993 is een uitstekend voorbeeld van hedendaagse architectuur (Bolles-Wilson/Wilson) in een historische omgeving. Het steegje tussen de beide bouw-elementen zet de lengteas van de Lambertijkerk voort en laat een prachtig verband tussen deze twee zien.

08 Dominikanerkirche (-kerk) Salzstraße 10

Het bakstenen gebouw (1705-1725, Lambert Friedrich von Corfey) met barokgevel uit zandsteen en achthoekige koepel sluit aan bij het voorbeeld van Romeinse basilieken. Het gebouw wordt graag gebruikt voor concerten – het staat bekend om zijn buitengewone akoestiek.

Erbdrostenhof Salzstraße 38 09

Het meesterwerk van de architect Johann Conrad Schlaun, gebouwd van 1753 tot 1757, vormt samen met de Clemenskerk en de Dominikanerkerk het “barokeiland” in de binnenstad. Opmerkelijk: Münsters mooiste adelhof staat diagonaal op een rechthoekig perceel. Tegenwoordig is hier de Westfaalse landsconservator gevestigd. Een bezichtiging is alleen bij officiële gelegenheden mogelijk.

Clemenskerk (-kerk) An der Clemenskerk 10

Het ronde centrale gebouw met koepel en lantaarn is nog een meesterwerk van Schlaun, gebouwd van 1745 – 1753 en behoorde tot het klooster en het ziekenhuis van de Barmhartige Broeders. Een geliefde kerk voor bruiloften, ook vanwege de prachtige, door Zuidduitse kunstenaars in rococostijl ingerichte binnenruimte. De baroktuin naast de kerk is een oase van rust in de drukke binnenstad.

De **multimedia stadsgids**
voor smartphones

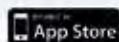

Audioguide Münster

Gratis verkrijgbaar in het Duits en Engels
voor iOS en Android

www.audioguide-muenster.de

Direct installeren!

St. Servatii (-kerk)

Klosterstraße

11

Ontstaan rond 1230 met laatgotische en vroegromantische elementen. De moeite waard om te zien zijn het laatgotische koor en het vleugelaltaar uit de tijd rond 1500. Historisch interessant: Hier preekte Doper-theoloog Bernd Rothmann voor het eerst binnen de stadsmuren.

Synagoge

Klosterstraße 8 – 9

12

De geschiedenis van het Jodendom in Münster gaat terug tot de 12e eeuw. Na een bijna complete uitroeiing ten tijde van het nationaal-socialisme werd het nieuwe godshuis in 1961 ingewijd op de plaats van de oude, vernielde synagoge.

Promenade

13

Autovrije lindelaan rondom de binnenstad, in de 18e eeuw op de plaats van de oude stadsmuur: een 4,5 km lange groene gordel voor de binnenstad, tegelijk een belangrijke verkeersader voor iedereen die te voet of met de fiets gaat. Tussen Schlossplatz en Aasee vindt vijf keer per jaar de grootste rommelmarkt van Münster plaats.

St. Ludgeri (-kerk)

Marienplatz

14

Rond 1173 gebouwde Trapenhallenkerk met laatromantische toren, gotisch koor en in de 19e eeuw bijgebouwde westtorens. De Marienzuil uit 1899 is – als geschenk van een kunstbeschermer - het kleine zusje van de originele Marienzuil uit München.

15 Picassoplatz

Het motief van het plein tegenover het kunstmuseum Pablo Picasso kan op de voetgangers een beetje vreemd overkomen. Van bovenaf gezien echter, evenals vanaf de bovenste etage van het museum, wordt het duidelijk: met de straatstenen van het Picassoplein is het hoofd van de kunstenaar naar een beroemde foto van de fotograaf Robert Capa tot in detail nagebouwd.

16 Aa-zijweg

Hier loopt de stadsrivier idyllisch door het geschiedenisrijke stadsdeel: Aan de voet van de Domheuvel tussen de instituten van de universiteit door en langs de Petrikerk naar de oude voorde, waaraan Münster eens is ontstaan. (poort bij de Spiegelturm 01-04 tot 30-09 van 7-20 uur en 01-10 tot 31-03 van 7.30 uur -18 uur geopend)

17 Petrikerke (-kerk)

Johannisstraße 5

Drieschepige basilika uit de tijd tussen gotiek en vroege Renaissance, met rijk versierd noordportaal. Oorspronkelijk een kerk van de Jesuiten, nu schoolkerk van het gymnasium Paulinum. Langs de kant van de weg: Ulrich Rückriems sculptuur "Dolomit – gezaagd".

18 Liebfrauen-Überwasserkirche (-kerk) Überwasserkirchplatz

Rond 1340 ontstane hallenkerk met de meest indrukwekkende gotische kerktoeren van Westfalen. De naam stamt af van de plek van de kerk: vanaf de Dom aan de andere kant van de Aa, "over het water", vormde deze de kern van een voorstad met een eigen rechtspraak.

Diocesaanbibliotheek

Überwasserkirchplatz 2

19

Met 700.000 delen, 680 continue acutele tijdschriften en ontelbare waardevolle oude manuscripten is dit de grootste theologische speciaalbibliotheek ten noorden van de Alpen. De prachtige moderne architectuur (2005, Max Dudler) is een aanvulling op en tevens een contrast met het historische ensemble van de Überwasserkerk en het Priesterseminarie.

Antiquariaat Solder

Frauenstraße 49

20

Verandert regelmatig in antiquariaat Wilsberg – voor de populaire Duitse televisieserie van het ZDF. Hier verkoopt de beroemdste detective van Münster en eigenaar van de boekhandel Georg Wilsberg (gespeeld door Leonard Lanski) brocante en klassiekers van de wereldliteratuur – mocht hij niet net op dat moment op jacht zijn naar misdadigers...

Schloss en Botanischer Garten

Schlossplatz 2

21

(Kasteel en Botanische Tuin)

Voormalige prinsbischoffelijke residentie, gebouwd tussen 1767 en 1787 door Johann C. Schlaun, tegenwoordig is hier de administratie van de universiteit gehuisvest en is daarmee het centrum van de wetenschapsstad Münster. In het park erachter met prachtige oude bomen bevindt zich de meer dan 200 jaar oude Botanische Tuin van de universiteit – een plek om weg te dromen, te ontdekken en te ontspannen (gratis entree).

22 Kuhviertel

Bekend om zijn traditionele studentencafé's, zijn gezellige restaurants – en om de kunst. Of nu Münsters eerste “Academische Bierinstelling” Cavete of de ‘Altbier’-brouwerij “Pinkus Müller”: Veel cafeetjes kunnen originele verhalen vertellen. Tot de flair van het stadsdeel behoren galerijen en originele winkels evenals de boeken- en bouquinistenmarkt in de zomer.

23 Kiepenkerl monument

Spiekerhof 45

Een kenmerk van het Münsterland: de “Kiepenkerle”, de reisende handelaren of marskramers met de traditionele mand (Kiepe) op de rug, zorgden in linnen schort met rode halsdoek, muts, stok en pijp voor de uitwisseling van waren en nieuws tussen steden en dorpen. Sinds 1896 op deze plaats, na de verwoesting in de Tweede Wereldoorlog naar het origineel hersteld.

24 Apostelkirche (-kerk)

Neubrückenstraße 1

De eerste geheel gotische kerk van de stad (rond 1270), meer dan 500 jaar kerk van de Franciscanen, met interessante schilderingen van de gewelven (15de tot 17e eeuw) en met volledig behouden klokkenspel van de drie Amsterdamse klokken uit 1675. Ging in 1840 als Pruisse Garnizoenskerk over in de protestantse kerk en is daarmee de oudste protestantse kerk in Münster.

k3 stadtführungen

Kunst und Kultur. Kennenlernen

Beleef Münster als een insider! Wees onze gast terwijl wij u meenemen om de kunst, architectuur en geschiedenis van de stad te ontdekken.

Graag organiseren wij voor u individuele groepsrondleidingen.

stadswandeling
avondwandeling
rondleiding voor kinderen

hotline boeking +49 (0) 251 – 1 432 516
boekingen via email info@k3.de

Ontdek de
fascinerende
bezienswaardigheden.

k3.de

STADSRONDLEIDINGEN

U heeft het zeker al opgemerkt: in deze gids kan zelfs de meest belangrijke informatie maar heel kort worden aange-stipt. Wanneer u meer wilt weten, laat u zich dan gewoon de stad zien door professionals!

www.audioguide-muenster.de

De gratis app voor smartphones biedt een multimediale stadsrondleiding met een keur aan informatie.

Stadt Lupe Münster e. V.

Rondleidingen door de oude binnenstad in 10 talen · Busrondritten door de stad · Fietstochten met gids · Rondleidingen met historische personen · Rondleidingen voor leerlingen · Münsteraner KrimiTour · Waterburchten · Segway-Fun-Sightseeing · Geocaching · Stadsrally's voor kinderen en volwassenen · Team-Events · Thematische rondleidingen · Recitatie · Cabaretteske rondleiding · Complete programma's voor vergaderingen, bruiloften, bedrijfsfeesten ...

Informatie via +49 (0)251 492-2770 en >> www.stadt-lupe.de

StattReisen Münster e. V.

Münster voor iedereen: informatieve, leuke en culinaire programma's in de city en in het havengebied.

GPS-rally's en detective-aanbod: leuke en creatieve stadsactiviteiten alsmede rondleidingen en arrangementen rondom de televisieserie 'Tatort' uit Münster.

De nachtwaker-rondleiding: een interessante tijdreis naar een Münster van weleer.

Informatie via +49 (0)251 4140333 en

>> www.stattreisen-muenster.de

k3 stadtführungen

k3 stadtführungen biedt Münster-rondleidingen en diverse thematische rondleidingen exclusief voor **gesloten groepen** en als evenementen voor particulieren. Tot het repertoire behoren o.a. klassieke **stadsrondleidingen**, **detective-rondleidingen**, **licht en schaduw-rondleidingen** met historische figuren zoals de **nachtwaker** en een **detective-rally** die ook als Incentive met Team-Coaching kan worden geboekt.

Boekingen van groepsrondleidingen onder +49 (0)251 1432516, **Eenpersoons tickets online verkrijgbaar**, informatie via +49 (0)251 1432517 en op >> www.k3.de

MÜNSTERBUS

De **MÜNSTERBUS** biedt stadsrondritten om het uur aan. Met deze rode dubbeldekker-cabrio-bus kunt u op HopOn/HopOff-maniër bij 12 haltes in- en uitstappen zo vaak als u wilt. De route leidt u naar de bezienswaardigheden van Münster, zoals het Schloss, de Dom, de Prinzipalmarkt, het Erbdrostenhof enz. Tickets zijn verkrijgbaar bij de haltes, in de Münster Information of in de voorverkoop via telefoon: +49 (0)2594 5098826

>> www.muensterbus.ms

Speciale rondleidingen

Stadsrondleidingen voor doven en slechthorenden worden aangeboden door Annegret Tumbrink (zelf doof) en haar echtgenoot Rudolf Tumbrink. Aanmeldingen 14 dagen van te voren via faxnummer: +49 (0)25 775139

MUSEA & SCULPTUREN KUNST, GESCHIEDENIS EN MEER

Struikelt u niet over een kunstwerk! In Münster vinden kunst en cultuur namelijk voor een belangrijk deel plaats in de openbare ruimte. Maar natuurlijk eveneens in de meer dan 30 musea: van gouden schatten uit de Middeleeuwen via het grafische werk van Picasso tot de meest actuele kunstscène, van de plaatselijke geschiedenis tot aan lakkunst uit het verre Oosten – er staat u een grote verscheidenheid aan ontdekkingen te wachten.

MUSEA

Meer informatie op:
 >> www.museen-in-muenster.de

Schatkamer van de Dom

01 Kunstmuseum Pablo Picasso Picassoplatz 1

Het eerste Picasso-museum van Duitsland werd geopend in september 2000 in het gerenoveerde gebouw van een oud adelhof in Westfalen. Met meer dan 800 lithografieën en grafieken herbergt het museum een in haar geslotenheid wereldwijd unieke collectie. Geopend: di – zo en op feestdagen 10 – 18 uur.
 >> www.kunstmuseum-picasso-muenster.de

02 LWL-Museum für Kunst und Kultur Domplatz 10 (LWL-Museum voor kunst en cultuur)

Het museum dat in de herfst werd heropend, wordt gekenmerkt door zijn open architectuur en markante bouwstijl. Op een oppervlakte van 7.500 vierkante meter worden objecten uit de vroege middeleeuwen tot aan de hedendaagse avantgarde gepresenteerd. Geopend: di – zo 10 – 18 uur, 2de vr van de maand tot 22 uur.
 >> www.lwl-museum-kunst-kultur.de

03 Stadtmuseum Münster Salzstraße 28

In 33 thematische kabinetten toont het museum de geschiedenis van de stad Münster. Door talrijke stads- en architectuurmaquettes worden de gestalten en de veranderingen van Münster plastisch voorgesteld vanaf de oprichting van de stad tot heden. Geopend: di – vr 10 – 18 uur, za/zo en op feestdagen 11 – 18 uur. Gratis entree. Gratis entree. >> www.muenster.de/stadt/museum

04 Friedenssaal (Vredeszaal) Prinzpalmarkt 10 in het historische raadhuis

Hier werd op 15 mei 1648 het verdrag over de deelvrede tussen Spanje en Nederland getekend en hier werd op 24 oktober 1648 met de Vrede van Westfalen een einde gemaakt aan de Dertigjarige Oorlog. Aan de muren van de origineel bewaard gebleven

raadszaal: de portretten van de souverainen en gezanten van de betrokken machten. Openingstijd: di – vr 10 – 17 uur, za/zo en op feestdagen 10 – 16 uur (behalve bij officiële evenementen).
 >> www.muenster.de/stadt/tourismus/nl/musea_friedenssaal.html

LWL-Museum für Naturkunde West- Sentruper Straße 285 fälisches Landesmuseum mit Planetarium (LWL-Museum voor natuurlijke historie Westfaals Landsmuseum met planetarium)

Voor sterrenkijkers, dinosaurus-liefhebbers, iedereen die belangstelling heeft voor de natuur en de mens en voor wie wil weten hoe de wereld functioneert: hier is Naturkunde-Museum (museum voor natuurhistorie) met zijn grote Planetarium het juiste adres – vlakbij het recreatiegebied rondom de Aasee en in de directe nabijheid van de Zoo (Dienretuin). Geopend: di – zo en op feestdagen 9 – 18 uur. >> www.lwl.org/LWL/Kultur/WMfN

Museum für Lackkunst Windthorststraße 26 (Museum voor lakkunst)

Deze instelling is wereldwijd uniek. Ze omvat een omvangrijke collectie lakkunst uit Oost- en Zuidoost-Azië, Europa en de islamitische wereld met objecten uit meer dan twee millennia. Geopend: di 12 – 20 uur, woe – zo en op feestdagen 12 – 18 uur.
 >> www.museum-fuer-lackkunst.de

Westfälische Pferdemuseum im Sentruper Str. 311 Allwetterzoo Münster (Het Westfaalse paardenmuseum in de Dierentuin Münster)

1000 m² tentoonstellingsruimte wijden zich aan de natuur- en cultuurgeschiedenis van het paard en de ruitersport in het paardenland Westfalen. Geopend: dagelijks vanaf 9 uur, april – sept. tot 18 uur, okt. en maart tot 17 uur, nov. – feb. tot 16 uur. De entree is in de toegangsprijs voor de dierentuin inbegrepen. >> www.pferdemuseum.de

Domkammer (Schatkamer) St. Paulus Dom Horsteberg 7 – 9 **08**

Van reliekschrijnen uit de 11de eeuw tot kostbare liturgische gereedschappen en paramenten uit de Middeleeuwen, de renaissance en de barok spant de boog tot in de 20ste eeuw. Geopend: di – zo en op feestdagen 11 – 16 uur.

>> www.domkammer-muenster.de

Bibelmuseum (Bijbelmuseum) van de Westfaalse Wilhelms-Universiteit Pferdegasse 1 **09**

Het museum toont de geschiedenis van de Bijbel aan de hand van ca. 400 kostbare tentoonstellingsstukken van het beginstadium met handgegeschreven stukken tot heden. Geopend: di, wo en vr 11 – 17 uur, do 11 – 19 uur, zaterdag 11 – 13 uur. Gratis entree. >> www.uni-muenster.de/Bibelmuseum

Haus Rüschhaus Am Rüschhaus 81, Münster-Nienberge **10**

Het kleinood van de laat-barokke architectuur (J.C. Schlaun) is tegelijkertijd een plaats om Annette von Droste-Hülshoff te gedenken, die hier leefde van 1826 tot 1846. Rondleidingen zijn mogelijk (Tel. +49 (0)2533 1317), de baroktuin is altijd opengesteld.

>> www.burg-huelshoff.de/hausrueschhaus

Mühlenhof-Freilichtmuseum (Openlucht museum) Theo-Breider-Weg 1 **11**

Standermolen, grachthof, keuterij, smederij, zelfs een dorpschool – bijna 30 vakwerkgebouwen uit de 17de tot de 19de eeuw getuigen van de traditie van de boeren uit Westfalen. Geopend: maart – okt. ma – zo 10 – 18 uur, nov. – feb. ma – vr, zo 11 – 16 uur. >> www.muehlenhof-muenster.org

De historische plaats Villa ten Hompel Kaiser-Wilhelm-Ring 28 **12**

Centrale van de politie ten tijden van de Tweede Wereldoorlog, daarna instantie voor 'Wiedergutmachung', tegenwoordig innovatief museum, researchinstituut en vormingscentrum. Geopend: wo 18 – 22 uur, do/vr 12 – 16 uur, zo 12 – 18 uur. Gratis entree. >> www.muenster.de/stadt/villa-ten-hompel/index_nl.html

Kunsthalle Münster (Kunstgalerij Münster) Hafenweg 28 **13**

1000 m² projectruimte in een gesaneerd pakhuis in het havengebied staat ter beschikking voor de presentatie en discussie van hedendaagse beeldende kunst. Geopend: di – vr 14 – 19 uur, za/zo 12 – 18 uur. Gratis entree.

>> www.muenster.de/stadt/kunsthalle

Museum für Lackkunst
Windthorststraße 26
48143 Münster
Telefoon 02 51/418 51-0
Fax 02 51/418 51-20
www.museum-fuer-lackkunst.de

Openingstijden:
dinsdag 12 – 20 uur
(toegang gratis)
woensdag t/m zondag
en op wettelijke
feestdagen 12 – 18 uur

Kleine kabinetkast, hout met bruine lak, bestrooid met goudvlokketjes en met inlegwerk van geverfd haaienvel, schildpad en messingdraad; Korea, 19e eeuw (Yi-dynastie); uitsnede

SCULPTUREN

Meer informatie in de kleine brochure "Sculpturen in Münster" met tips voor een tocht langs 61 kunstwerken of op

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Kunst en cultuur

Archaeological Site (Guillaume Bijl)
(ann het eind van de Aasee)

Elke tien jaar staan de sculptuurprojecten Münster in het middelpunt van de internationale kunst. "Kunst op openbaar terrein": Onder dit motto houden kunstenaars zich sinds 1977 bezig met de stad en de geschiedenis van Münster. Tijdens dit proces zijn belangrijke werken ontstaan – en veel ervan zijn vandaag de dag nog kenmerkend voor het stadsbeeld.

14

Tolerantie door dialoog

Eduardo Chillida

De bronzen banken van de beroemde Basken (1924 – 2002) thematiseren het hoofdmotief, waaronder de Vrede van Westfalen kan worden gezet: Een onderhandelingsvrede door middel van de geduldige zoektocht naar een compromis – niet altijd eenvoudig en niet zonder breuken.

15

Concert in de andere richting

Rebecca Horn

De historische dwingel waar de Gestapo in 1944 op het binnenplein gevangenen executeerde, wordt in een boeiende gedenkplek veranderd: 42 metalen hamers tikken tegen de muren, rode olielampjes werpen onrustige lichtpunten, water druppelt in een regenbassin – een indringende belevenis.

The Moon in Alabama

Tobias Rehberger

16

De internationaal gerenommeerde kunstenaar Tobias Rehberger heeft in de wijk rond het station enkele elektriciteitskasten opnieuw vormgegeven. Uit grauwe kasten zijn op die manier fantasievolle zitgelegenheden ontstaan die in het stadsbeeld voor nieuwe accenten

zorgen. Zo nodigen de nieuwe plekken uit tot een romantische tête-à-tête, tot een ontmoeting of gewoon om te bekijken.

Large Vertebrae

Henry Moore

17

De drie delen van het bronzen beeld staan dicht bij elkaar, maar zijn niet met elkaar verbonden. Met hun harmonieuze gladde oppervlakte en ingebed in een groen parklandschap vormen ze een verbinding tussen de belevenis van moderne kunst en een postieve natuurervaring.

Giant Pool Balls

Claes Oldenburg

18

Sinds lange tijd een herkenningsteken van de stad: hier heeft een reus gebiljart – en liet drie ballen achter op het groen. Oldenburg werd door zijn vervreemdende vergroting van voorwerpen uit het dagelijks leven wereldwijd bekend.

CULTUUR & AMUSEMENT SPOT AAN!

Heeft u vanavond tijd? Dan bent u in Münster precies aan het juiste adres. Een grote opera, comedy of drame, dans-theater of varieté, een jazzfestival of live-rock: wanneer u een kijkje neemt op de podia van Münster heeft u een overvloed aan keus – en valt er zeker iets te beleven.

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Kunst en cultuur

we zijn de show.

GOP

Tickets vanaf 23 Euro,
inclusief overnachting
vanaf 84 Euro pro persoon.

kunstzinnig · artistiek
humoristisch · spectaculair

Om de twee maanden
een nieuw adembenemend programma

GOP.
varieté-theater
MÜNSTER

Bahnhofstraße 20-22 · 48143 Münster · Duitsland · variete.de
Tickethotline: (02 51) 4 90 90 90

CULTUUR & AMUSEMENT

THEATER

Meer info:

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Kunst en cultuur

Theater Münster

Neubrückenstraße 63

01

Het Münsterse theater – in de naoorlogse tijd een architectonische „donderslag“ – biedt naast toneel ook dans, kinder- en jeugdtheater én hoogwaardige musicale uitvoeringen.

>> www.theater-muenster.com

Wolfgang Borchert Theater

Hafenweg 6–8

02

Eén van de oudste privé theaters van Duitsland met eigenzinnige klassieke opzettingen en met hedendaagse stukken.

>> www.wolfgang-borchert-theater.de

Theater im Pumpenhaus (Theater in het Pumpenhaus)

Gartenstraße 123

03

Hotspot voor spannende avant-garde – vooral voor die van het internationale danstheater. >> www.pumpenhaus.de

GOP Variété-Theater

Bahnhofstraße 20–22

04

Er even tussenuit: Spectaculaire momenten met topartiesten, lachen met originele comedy – en daarbij culinaire heerlijkheden.

>> www.variete.de/de/spielorte/muenster/muenster.html

Boulevard Münster

Königsstraße 12–14

05

De naam zegt het al: van stijlvolle comedy tot vlotte humor – uitstekend amusement gegarandeerd.

>> www.boulevard-muenster.de

Freuynde und Gaesdte

Het enige theater in Münster op locatie speelt van de Aasee tot de café's van het Kuhviertel op de meest uitzonderlijke plaatsen.

>> www.f-und-g.de

SHOW EN MUZIEK

Meer info's:

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Evenementen

BIOSCOPEN

06 Messe und Congress Centrum Halle Albersloher Weg 32 Münsterland (Beurs- en Congrescentrum)

Sinds 80 jaar het grootste evenementencentrum in de regio – voor beurzen, congressen, concerten en evenementen op allerlei gebied: het eerste concert in Duitsland van de Stones werd hier gegeven. >> www.halle-muensterland.de

07 Jovel Music Hall Albersloher Weg 54

Traditierijke club van de Lindenberg-bassist Steffi Stephan met optredens van oude idolen en populaire disco. >> www.jovel.de

08 Hot Jazz Club Hafenweg 26 b

Van Randy Brecker tot Bill Evans en van Brian Auger tot Klaus Doldinger en John Lee Hooker jr. – ze zijn hier allemaal geweest. >> www.hotjazzclub.de

09 Gleis 22 Hafenstraße 34

Live Bands en disco – alles behalve mainstream. Meermaals uitgeroepen tot de beste muziekclub van Duitsland. >> www.gleis22.de

10 Skaters Palace Dahlweg 126

Temidden van een mini hellingbaan en skatezaal wordt de rolschaatssport tot een instituut: Evenementen, party's en coole concerten. >> www.skaters-palace.de

Cineplex Münster Albersloher Weg 14 11

Bioscoop van groot formaat met 9 zalen voor 2.700 bezoekers – hier draaien de actuele Blockbusters >> www.cineplex.de/kino/home/city35/

Schloßtheater Bioscoop Münster Melchersstraße 81 12

Grote kwaliteit in een monumentaal gebouw: ontving al vele prijzen voor zijn programma. >> <http://schlosstheater-munster.kino-zeit.de>

Cinema (Bioscoop) en 'Kurbelkiste' Warendorfer Straße 45 – 47 13

Eveneens meerdere keren onderscheiden: een kleine bioscoop – opwindend levendig, met veel speciale programma's en een leuk café. >> www.cinema-muenster.de

WINKELN & UITGAAN

WINKELN EN LIFESTYLE

Even genoeg cultuur beleefd? Wat vindt u van gezellig winkelen? Voor de grote en kleine portemonnaie, voor klassieke en moderne mode of antieke bijzonderheden en culinaire specialiteiten – in Münster vindt u alles, wat u elders tevergeefs heeft gezocht. En dit alles in een stijlvolle omgeving, waarin u elke pauze tussendoor even kunt genieten. Verdere informatie vindt u in “Münster gaat uit” (te verkrijgen voor 2,50 euro bij de Münster Information) of op >> www.muenster-geht-aus.com

01 Prinzipalmarkt

Winkelen onder de bogen van de waardige patriciërshuizen hoort erbij: Elegante mode, exclusieve juwelen, horloges en antiek in veelal gerenommeerde, lang bestaande speciaalzaken. Tijdens een kopje koffie in de schaduw van het raadhuis en de Lambertkerk dwaalt uw blik daarbij over het prachtige stadspanorama.

02 Alter Fischmarkt

In elegante puntgevelarchitectuur wordt hier een nieuw portaal bij de stadskern gepresenteerd. Prachtige restaurants op binnenplaatsen, een interessant kinderwarenhuis en exclusieve mode vormen het beeld.

03 Salzstraße

De oudste handelsstraat van Münster is een levendige mengeling van mode- en schoenenzaken, sieraden, wooncultuur en kleine café's, geflankeerd door culturele highlights – met helemaal vooraan het “barokeiland”: Erbdrostenhof, Dominikanerkerk en Clemenskerk.

04 Stubengasse en Hansecarré

Met moderne architectuur (stedenbouwprijs 2010) een spannend contrast met de historische Prinzipalmarkt: trendy winkels voor jonge mode, bars en cafés op prachtige plekken die totaal nieuwe flaneerstraten in het centrum van Münster laten zien.

05 Ludgeriviertel

Tussen de Ludgeristraße en de Königstraße een aantrekkelijke mix van grote mode- en warenhuizen, de voor Münster zo aparte winkeltjes en een veelzijdigheid aan restaurants en cafés. De Ludgeristraße behoort tot de Top 10 van de Duitse winkelstraten. Interessant: De modere Münster Arkaden, een winkelpassage met drie verdiepingen.

Rothenburg

06

Levendige verbinding tussen de Prinzipalmarkt, de Münster Arkaden en de Aegidiimarkt: de flaneerstraat lokt met zijn bonte combinatie van mooie winkels, plaatselijke individualisten en traditionele gastvrijheid.

Kiepenkerlviertel

07

Hier komen de stadsgeschiedenis en de individuele lifestyle bij elkaar tot een bijzondere winkelbeleving: Veel individuele zaken alsmede populaire winkels voor het jonge publiek, galeries en het culinaire in het spectrum van traditioneel Westfaals tot de internationale keukens.

Kuhviertel

08

Met zijn wirwar van kleine straatjes behoort het tot één van de traditierijke gedeelten van de binnenstad. Vooral bekend om zijn knusse cafeetjes, heeft echter met zijn galeries en antiek ook liefhebbers van kunst en antiek veel te bieden.

Hörsterstraße

09

Veel kleine modewinkeltjes en exclusieve meubelzaken, antiquairs en kunsthandsels vormen de basis voor een ontspannen winkeltrip. Cafés en restaurants nodigen uit tot een kleine pauze of een gezellig avondje uit.

Bahnhofsviertel

10

Veelzijdige winkels, gastronomisch aanbod en vrijetijdsmogelijkheden zorgen ervoor dat deze stadswijk bij het station een geliefd doel is voor de plaatselijke bevolking en voor gasten – een plek voor gerenommeerde hotels, talrijke cafés en clubs evenals het GOP Variété.

Hafenviertel | Kreativkai

11

In het uitgaansleven aan de stadshaven vinden bezoekers tot diep in de nacht een spannende mix bestaande uit kunst en cultuur, gastronomie en clubs, zowel in de oude havengebouwen als ook in de bijzondere nieuwe gebouwen – direct aan het water.

VOOR KINDEREN KIDS EN CO.

Bezienswaardigheden, kerken, de vele straten – voor kleine beentjes een echte uitdaging. Stedentrip met kinderen? Dan moet u als ouders wel iets bedenken! Geen probleem: Münster is een jonge, gezinsvriendelijke stad – dat ziet u aan het grote aanbod waarvan zelfs de jongste kinderen kunnen genieten.

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek:
Münster voor families en kinderen

Spelen midden in Münster

De Maxi-hits in de binnenstad

MaxiTurM

Gunt u zichzelf bij uw volgende bezoek aan Münster wat vrije tijd en uw kinderen plezier: in de stadhuistoren is er voor jongens en meisjes van 4 t/m 10 jaar afwisseling en speelplezier. Gequalificeerde medewerkers nemen uw kinderen in de Maxi-Turm maximaal drie uur onder hun hoede (3 euro per kind, aanmelden is niet nodig.)

ma – vr 14 – 18 uur, za 10 – 18 uur

(behalve 2^e t/m 5^e week van de zomervakantie)

MaxiSAND

Wilt u als gezin even een pauze om afstand te nemen van drukte van de stad? Komt u dan naar het Maxi-Sand. Als een kleine oase biedt de zandbak juist voor de kleinsten rust en ruimte. Voor de verzorging bent u als ouders zelf verantwoordelijk. Vanaf 18 uur worden emmers, schepjes en vormpjes verwisseld voor een volleybalnet. Zo komen ook grotere zandfans aan hun trekken.

Syndikatplatz, mei – september: ma – za 11 – 18 uur

Verdere informatie verkrijgt u bij het Kinderbüro:

Tel. +49 251 492-5109 · www.stadt-muenster.de/kinderbuero

Amt für
**Kinder,
Jugendliche
und Familien**

Met vriendelijke hulp van

ISI
INITIATIVE
STARKE
INNENSTADT
MÜNSTER

VOOR KINDEREN

Juist voor ouders met kinderen biedt het vele groen in Münster een welkome afwisseling – ruimte om te spelen en om uit te rusten. Er is echter nog méér voor kinderen.

Allwetterzoo Münster (dierentuin)

Sentruper Str. 315

01

Een highlight voor het hele gezin is de dierentuin. Hij doet zijn naam eer aan – veel paden zijn overdekt! Hier is tevens het Westfaalse paardenmuseum. In de directe omgeving van de dierentuin en eveneens een bezoek waard is het Planetarium en het Natuurkunde museum.

>> www.allwetterzoo.de/niederlaendisch/index.php

Aasee

02

Buitengewoon mooi: een tochtje met het solarschip “Solaaris” dat regelmatig tussen de Aaseeterassen en de dierentuin vaart. En wat denkt u van een tochtje met een roeibootje of een waterfiets op de Aasee? >> www.aaseeschiffahrt.de

Verder aanbod

Regendagen zijn natuurlijk een echte uitdaging voor alle ouders. Maar ook die kunnen in Münster op een aardige en leuke manier worden ingevuld. Aan te bevelen zijn o.a. het Charivari poppentheater (www.charivari-theater.de), diverse Indoor-parken, de soccerhal Rummenigge (www.soccerhalle.de), het aanbod voor kinderen in de vele musea of voor de fans van skateboard het Skaters Palace (www.skaters-palace.de).

Actuele informatie voor gezinnen met kinderen ontvangt u in de Münster Information: Het kinderprogramma in de Allwetterzoo, het Paardenmuseum en het Mühlenhof Openluchttheater, lezingen onder de sterrenhemel in het Planetarium, kinderprogramma's in het kunstmuseum Pablo Picasso, kinderconcerten Fidinno in de Friedenskapelle, stadsrondleidingen, kano en minigolf aan de Pleistermühle alsmede activiteiten met Pasen en tijdens de zomervakantie. >> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Münster voor families en kinderen

GROEN MÜNSTER EVEN UITBLAZEN

Na de turbulentie van de stad wilt u graag even pauze in een aangename omgeving? Of misschien een tochtje maken door het groen? Het mooie is dat u daar de stad niet eens voor uit hoeft: op de groene gordel van de Promenade, in het Schlosspark of aan de Aasee, die direct naar het open land buiten de stad leidt. Of u bent met een paar minuten op de fiets op de Gasselstiege, bij de Werse of in de Rieselfelder – wat zou Münster zijn zonder zijn weelderige groen?

01 Aasee

De Münsteraners zijn gek op hun Aasee – direct naast de binnenstad lokt het meer met zijn fiets- en voetpaden door het groen en werd in 2009 zelfs uitgeroepen tot “Het mooiste park van Europa”. Het beste uitzicht heeft u vanaf de Aaseeterrassen, of vanaf Jorge Pardos “pier” - overigens één van de vele sculpturen rond om het meer.

02 Botanische tuin

In 1803 als wetenschappelijke tuin voor de universiteit opgericht en ook voor het publiek toegankelijk: een beduidende hoeveelheid planten – en een oase van rust midden in Münster.

03 Promenade

De stadvaders van Münster besloten in de 18e eeuw om de grote stadsmuren te verwijderen. Dat zij toen hiervoor in de plaats een dubbele rij lindebomen hebben aangeplant, daarvoor zijn de inwoners en gasten van Münster vandaag de dag nog dankbaar: Zo veel groen – en dat zo dichtbij het centrum!

Europareservaat Rieselfelder

04

Als plek voor veel zeldzame diersoorten is dit één van de belangrijkste Europese vogelbeschermingsgebieden – en een buitengewone natuurbeleving. Vooral bedreigde water- en wadvogelsoorten hebben hier een ideale plek gevonden.

Werse

05

Als stadsrivier historisch niet zo betekenisvol als de Aa, maar des te belangrijker voor wat betreft vrijetijdsbesteding. Roeien op of fietsen langs de Werse – op naar het groen, een paar keer goed doortrappen: zo ziet ontspanning in Münster eruit!

Fietsen

Wilt u zich bij ons een keer echt koninklijk voelen, dan gaat u op de fiets! Münster is dé fietshoofdstad van Duitsland. Het fietspadennet is uitstekend, in 1999 ontstond voor het hoofdstation de eerste Duitse fietsenstalling en meerdere volgden. Ook actuele trends zijn hier te zien: elektrische fietsen kunnen op veel plaatsen in Münster gratis worden opgeladen.

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Fietshoofdstad

TYPISCH MÜNSTER WIST U DIT AL?

En wat biedt Münster nog naast de klassieke bezienswaardigheden? Ook daar zijn er een aantal interessante facetten waar Münster tot ver buiten zijn grenzen om bekend staat. Een kleine keus uit voor Münster typische thema's – misschien komt het één en ander u bekend voor?

Münster-Tatort en Wilsberg

Hoe heeft het nu zo ver kunnen komen? Uitgerekend Münster als criminele hoofdstad! De cijfers liegen er echter niet om: Börne, Thiel, Wilsberg & Co. behoren tot de meest geliefde Duitse t.v. detectives.

De torenwachter

Hoog boven in de toren van de Lambertikerk blaast Martje Saljé als één van de weinige torenwachters van Europa op haar hoorn. Tussen 21 uur en middernacht is ze elke dag behalve dinsdags om het halve uur te horen.

De Wederdopers

Rond 1530 waren alle ogen van de Christenen op Münster gericht – er gebeurden ongehoorde dingen: de burgers kwamen in opstand tegen de bisschoppelijke landsheer, verwierpen hun oude geloof, de Dopers verklaarden de stad tot het “nieuwe Jeruzalem” en kroonden hun aanvoerder Jan van Leiden tot koning. Het einde was bloedig: de bisschop nam door verraad de stad in en richtte een slachtpartij aan. Nog vandaag de dag herinneren de kooien aan de Lambertitoren aan het lot van de terechtgestelde Dopers.

Haas Felix

De reisende en brieven schrijvende Haas is geliefd bij kinderen (en ouders). Maar wist u eigenlijk ook dat hij in Münster thuisheert? Net zoals Prinzessin Lillifee is hij afkomstig van een oer-Münsteraner uitgeverij in familie-beheer.

Studenten

Zij zorgen voor een jong, multicultureel stadsbeeld en zetten hun stempel op het leven in Münster: ruim 170 studenten op 1.000 inwoners – deze dichtheid is uniek onder grote steden in Duitsland. En de universiteiten brengen elk jaar weer een nieuwe stroom van jonge gezichten en talenten. Dit werkt aanstekelijk en houdt de stad levendig – een frisse bron voor de gehele stadsbevolking.

“Leeze” (=fiets)

Het dagelijkse verkeersmiddel nummer 1 in Münster zorgt ook op het gebied van sport voor hoogtepunten: bij de Münsterland-Giro wordt de waardige Prinzipalmarkt tot een stukje parcours van de derde grootste Duitse fietswedstrijd.

Westfaalse keuken

Ham, roggenbrood, ‘Töttchen’, ‘Pfefferpotthast’ – ontdekt u de traditionele keuken van de regio! Stevige kost of geraffineerd gemoderniseerd – gemaakt door professionele koks in ieder geval kostelijk.

Pinkus

De Westfaalse ‘Altbier’-keuken met traditie: in de zesde generatie brouwt de familie Müller de Pinkus biersoorten met onder andere 's werelds eerste biologische bier. Er wordt geëxporteerd naar bierfans over de hele wereld.

SERVICE AANBIEDINGEN VAN AANKOMST TOT OVERNACHTINGS- MOGELIJKHEDEN

Wilt u misschien fietsen huren? Of een nacht extra boeken en bent u nog op zoek naar een hotel? En wilt u graag een overzicht van wat er allemaal te doen is op het moment? Vraagt u ons! Als “Münster-experts” helpen wij u graag verder – vriendelijk en onbureaucratisch! Hier volgt een overzicht van ons aanbod.

Vliegveld Münster-Osnabrück (FMO)

Aankomst

Of u nu met de auto komt, met de bus of de trein, met het vliegtuig of de fiets, de universiteitsstad Münster is uitstekend bereikbaar. Routebeschrijvingen, milieuzones en plattegronden kunt u zien op

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Services – Bereikbaarheid

Kongressbüro (Congresbureau)

Het congresbureau is het eerste adres voor iedereen die bijeenkomsten en congressen organiseert. Wij bieden omvangrijke service aan voor perfecte bijeenkomsten, gratis en alles via dit bureau!

Telefoon: +49 251 492-2740, -2741, -2742

Telefax: +49 251 492-7759

Email: kongress@stadt-muenster.de

>> www.kongresse-muenster.de

Evenementen

Een uitgebreide maandelijkse evenementenkalender is “Münster live” die u bij de ‘Münster Information’ kunt krijgen. Een actuele evenementenkalender vindt u tevens op

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Evenementen

Facebook

Münster Marketing bij Facebook:

>> www.facebook.com/muenstermarketing

Fietsenverhuur

Een overzicht van de fietsenstallingen vindt u hier:

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Fietshoofdstad

Hotelbemiddeling

Reserveert u gratis via Münster Marketing – tijdens een persoonlijk advies, per post, per fax, per email of online. Ma- vr. Van 9.30 tot 18 uur en za van 9.30 tot 13 uur.

Telefoon: +49 251 492-2726

Telefax: +49 251 492-7759

Email: tourismus@stadt-muenster.de

Internet: www.toerisme.muenster.de

Persoonlijk: Heinrich-Brüning Straße 9

Online reservering – 24 uur dagelijks op

>> www.toerisme.muenster.de

– Rubriek: Overnachten en rubriek: Toeristische arrangementen

Informatie

Münster Information

Heinrich-Brüning-Straße 8, 48143 Münster

Telefoon: +49 251 492-2710

Telefax: +49 251 492-7743

Email: info@stadt-muenster.de

Ma–v r van 10 tot 18 uur; za van 10 tot 13 uur

Informatie in het historische Raadhuis

Prinzpalmarkt 10, 48143 Münster

Telefoon: +49 251 492-2724

Email: friedenssaal@stadt-muenster.de

Di–vr van 10 tot 17 uur; za, zo en feestdagen van 10 tot 16 uur

Informatie voor gehandicapten

Een speciale plattegrond helpt mensen met een lichamelijke handicap bij het ontdekken van de stad – met heel veel tips en informatie over de toegankelijkheid van de bezienswaardigheden. De plattegrond is bij de Münster Information gratis verkrijgbaar.

>> www.toerisme.muenster.de – Rubriek: Münster voor...

>> <http://komm.muenster.org>

Openbaar vervoer

Via QR-codes krijgt u bij de bushaltes in Münster het actuele tijdstip waarop uw bus komt. Gewoon met uw mobiele telefoon de code scannen en u wordt automatisch naar de bushalte informatie geleid. Actuele informatie over het openbaar vervoer vindt u bij het service centrum Mobilé tegenover het hoofdstation, bij de Stadtwerke Cityshop, Salzstraße 21 of op

>> www.stadtwerke-muenster.de/fahrgaeste

Souvenirs

Kaarten, tassen, spelletjes, schorten, detectives, plattegronden, fietskaarten en nog veel meer vindt u in de shop "Münster-Souvenirs", Heinrich-Brüning-Straße 7.

>> www.muenster-souvenirs.de

Toeristische wegwijzer

De bruin-witte borden in de binnenstad wijzen op de toeristisch interessante bezienswaardigheden en leiden u er naartoe.

Vliegveld Münster-Osnabrück (FMO)

Vanaf het internationale vliegveld Münster-Osnabrück bereikt u binnen ca. 30 minuten met bus of taxi het centrum van Münster.

>> <http://www.flughafen-fmo.de/?@lang=nl>

Impressum

Uitgegeven door: MÜNSTER MARKETING

Layout: B&S Werbeagentur Münster,
www.werbeagentur.ms

Tekst: Thomas Seifert, www.lfs-muenster.de

Foto's: Air-Klick (3), Allwetterzoo (1), Pamela Burbank (1), Romana Dombrowski (2), Domkammer (1), Ralf Emmerich (18), Felix Coppenrath Verlag (1), Melanie Frischmuth (2), Andreas Gnegel (1), Marieke Hartrampf (1) Alina Hoffmann (1), Brigitte Kappenberg (7), Sebastian Kempf (1), Claas König (1), Barbara Kraus (1), Kunstmuseum Pablo Picasso (1), David Lederer (1), Roman Mensing (1), Roswitha Müller-Wienbergen (2), MünsterView (2), Presseamt Münster (3), Presseamt Münster (Bernhard Fischer [1], Angelika Klauser [4], Britta Roski (1), Tilman Roßmöller [1], Rasmus Trunz [1]), Lena Senge (1), Juliane Unkelbach (2), Benedikt Weischer (1), Dietmar Wirlitsch (6)

Plattegronden: Vermessungs- und Katasteramt
Stadt Münster

Druk: Erdnuss Druck GmbH, www.erdnussdruck.de

Oplage: 10.000

Vertaling: De Jel TRANSLATIONS

Stand: december 2014, veranderingen voorbehouden

Onze partner

Münsterland

Register

A		Ludgeri stadsdeel	36
Aasee	41, 44	LWL museum voor Kunst	22
Aa-zijweg	14	LWL museum voor Natuurkunde	23
Aankomst	52	M	
Alter Fischmarkt	36	Marienplein	13
Antiquariaat Solder	15	Maxi-Sand	40
Apostelkerk	16	Maxi-Turm	40
B		Moore, Henry	27
Beurs en Congres Centrum		Mühlenhof Openlucht- theater	25
Halle Münsterland	32	Museum voor Lakkunst	23
Bijbelmuseum	25	O	
Bioscoop & Kurbelkiste	33	Oldenburg Claes	27
Botanische tuin	15, 44	Openbar vervoer	54
Boulevard Münster	31	P	
C		Petrikerk	14
Chillida, Eduardo	26	Picassoplatz	14
Cineplex Münster	33	Pinkus	49
Clemenskerk	11	Planetarium	23
Congresbureau	52	Prinzipalmarkt	8, 36
D		Promenade	13, 44
Dierentuin 'ZOO'	41	R	
Diocesaanbibliotheek	15	Raadhuis	6
Dominikanerkerk	10	Rieselfelder	45
E		Rothenburg	37
Evenementen	52	S	
Erbdrostenhof	11	Salzstraße	36
F		Schatkamer van de Dom	25
Facebook	52	Schloßtheater Münster	33
Fietsenverhuur	53	Skaters Palace	32, 41
Freuynde und Gaesdte	31	Souvenirs	54
G		St. Lamberti	8
Gehandicapten	54	St. Ludgeri	13
Gleis 22	32	St. Paulus Dom	8
Geschiedenisplek Villa		St. Servatii	13
ten Hompel	25	Stadsbibliotheek	10
GOP Variété theater	31	Stadsrondleidingen	18
H		Stadsmuseum Münster	22
Haas Felix	48	Stadsrondgangen	2
Hansecarré	36	Stadswijnhuis	6
Haus Rüschaus	25	Stationswijk	37
Haven	37	Stubengasse	36
Horn, Rebecca	26	Synagoge	13
Hörsterstraße	37	T	
Hotelbemiddeling	53	Tatort	48
Hot Jazz Club	32	Theater in het Pumpenhaus	31
I Informatie	53	Theater Münster	31
J Jovel Music Hall	32	Toeristische wegwijzer	54
K		Torenwachter	48
Kabakov, Ilya	27	V	
Kasteel (Schloss)	15	Vredeszaal	6, 22
Kiepenkerl monument	16	Vliegveld Münster Osnabrück	54
Kiepenkerl stadsdeel	37	W	
Krameramtshaus	10	Wederdopers	48
Kuhviertel	16, 37	Werse	45
Kunsthal Münster	25	Westfaalse keuken	49
Kunstmuseum Pablo Picasso	22	Westfaalse Paardenmuseum	23
L		Wilsberg	15, 48
Liebfrauen-Überwasserkerk	14	Wolfgang Borchert Theater	31

Met ons meer Münster!

Münster Marketing

Klemensstraße 10
48143 Münster
marketing@stadt-muenster.de
www.tourismus.muenster.de

Münster Informatie

Heinrich-Brüning-Straße 9
info@stadt-muenster.de
tel +49 (0)251 - 492 27 10
Openingstijden:
ma t/m vr 10 - 18 uur
za 10 - 13 uur

Informatie in het historische raadhuis

Prinzipalmarkt
tel +49 (0)251 - 492 27 24
Openingstijden:
di t/m vr 10 - 17 uur
za, zo en feestdagen 10 - 16 uur

Toeristiek / Overnachten

tourismus@stadt-muenster.de
tel +49 (0)251 - 492 27 26
fax +49 (0)251 - 492 77 59

Congresbureau

kongress@stadt-muenster.de
tel +49 (0)251 - 492 27 40
fax +49 (0)251 - 492 77 59

Stadswandelingen

www.stadt-lupe.de
www.stattreisen-muenster.de
www.stadtfuehrungen-in-muenster.de
www.muensterbus.ms

Verdere informatie en tips:
www.tourismus.muenster.de

Mijn tiketautomaat.

